

TRTE

{ Časopis Društva Kerini & Stritarji }

In vendar se premika

Spet se je leto obrnilo hitreje, kot bi si človek mislil, in spet je čas, da pogledamo, kaj smo naredili, kaj nas še čaka od sprejetega programa in kako naprej.

Trte že tradicionalno niso zatajile kljub kaksnemu načrtovanemu zamiku, pečat letošnjim pa daje dokaj razkošna fotografija, prvič tudi kot plakat na srednjih straneh po vzoru drugih priznanih revij. Kakovost je še vedno standardna in morda s preveč poudarka na naših skupnih dogodkih. Sicer pa ni čudno, ko pa smo imeli tako rekoč kar dve srečanja, da o jubilejih tete Anice, odprtih vratih, rojstnih dneh ipd. sploh ne govorimo.

Spomladi smo zastavili v okolici Velikih Lašč, končali pa jeseni v sončnem septembru v Gadovi peči. Obakrat je bilo nadvse prijetno in po svoje tudi prelomno. Spomladanski dogodek je bil v znamenju rodoslovja po zaslugi našega raziskovalca Janeza Baniča, jesenskemu so vtisnili pečat Jože Krainer, Nasta Les, cela družina Jarkovič s Tonetom na čelu in seveda glavni organizator Mirko Jančigaj.

Naredili smo tudi nekaj avdio- in videoposnetkov pogovorov s starostami našega društva, veliko dragocenih podatkov pa smo zabeležili kar tako za uho, kot je včasih prehajala beseda iz roda v rod. Kako dragoceni so taki spomini, se morda zavemo šele čez deset ali dvajset let in več, ko so priložnosti za pogovor s predniki že davno zamujene. Zato je prav, da izkoristimo vsako priložnost za tak pogovor. Pred dnevi sem si tako ogledal filmski zapis – zadnji dosežek obujanja spominov o generalih Malnaričih. Nastal je v pogovoru z Janezom Malnaričem in Jožo v družbi domačih in Anice Jančigaj ter Majde Povh na Vurberku. Spraševal je Mirko, snemala pa Alenčica.

Še najmanj sreče imamo s spletnimi stranmi, ki nekako ne morejo zaživeti, ker morda hočemo preveč, potem pa še tistega, kar se nam zdi enostavno, ne naredimo. Obetali smo si namreč čiščenje genealoškega debla, a smo nato sprejeli odločitev, da to storimo kot prvič brez spletne podpore.

Jeseni se je končno premaknilo tudi z zbornikom, ki naj bi v novi preobleki zagledal luč sveta v letu 2007. Izoblikovali smo uredniški odbor in zdaj so na vrsti pisci, ki bodo kaj povedali o svojih prednikih, tako da bi obogatili prvo izdajo iz leta 1995. Prvi prispevki so že priromali v uredništvo in za zgled nam je lahko Andreja Banič Zebec, ki se je prva ojunčila in poslala prispevek o materi. Vidka Sotler zdaj pridno nabira fotografije, spodbuja pisce člankov in poroča tudi o dobrih odzivih.

Zdaj se bliža čas praznovanj z novim letom, pa spet trdo delo, zato vam voščim vesel božič in srečno, zdravo ter uspešno novo leto 2007! ■

Vaš predsednik Andrej Kerin

VSEBINA

⊗ Oblikovanje v umetniškem opusu slikarja Zorana Didka

Nina Brumec

⊗ Enkrat sredi junija ... na malem maratonu med Dansko in Švedsko ...

Alja Pregl

⊗ Danielu Bellu – Slovcu iz Arizone – v spomin

Janez Banič

⊗ Otroški kotichek: Prosti čas

Klemen Kerin

Risba – Mamino kolo

Gasper Cerkovnik

⊗ Ustvarjalni kotichek: Snežinke in zvezdice za jelko

Daša Kerin Cerkovnik

⊗ Gremo v Podboooooočjeeeeeee!
Maruša Sotler Wedam,

⊗ Na koncertu Lipa zelenela je in potem

Vidka Sotler

Opravičilo uredništva

⊗ Križanka
Ali jih poznate?

⊗ Zadnje novice:
Nova knjiga Priznanje URSJV in Andreju Stritarju

Oblikovanje v umetniškem opusu slikarja Zorana Didka

Leta 1999, ko sem obiskovala Gimnazijo Šentvid v Ljubljani, sem napisala maturitetno seminarsko nalogo z naslovom *Oblikovanje v umetniškem opusu slikarja Zorana Didka*, ki obsega 45 strani in ima 26 slik. Za temo, ki sem jo prijavila pri mentorici Snežani Sotlar, me je navdušila teta Irena.

Izhodišče je bilo dejstvo, da je profesor Zoran Didek večini poznavalcev slikarske umetnosti znan kot likovni pedagog in kot akademski slikar. Kot kažejo njegova dela, pa je bil po svoji duši zelo mnogostranski, saj se je zanimal za vse lepo in svoja nagnjenja izpolnjeval na najrazličnejših področjih. Od vseh navedenih so še najbolj opisana njegova likovna dela, o ostalih udejstvovanjih pa je bilo do sedaj napisanih samo nekaj podatkov.

Irena Didek-Pregl, univ. dipl. ing. arch., mi je skupaj s teto Smiljano Didek nudila pomoč pri iskanju materiala in podatkov. Teta Smiljana se je moji prošnji za sodelovanje rada odzvala, saj je bila vesela, da sem si za seminarsko nalogo izbrala prav to temo. Bila je pripravljena dati na vpogled vse privatne albume o delovanju Zorana Didka in vse izrezke objav iz časopisov ter revij, izdanih v Sloveniji in sosednjih državah, od leta 1937 do leta 1998. Fotokopije teh avtentičnih dokumentov, ki so mnogokje dopolnjeni z lastnoročnimi navedbami tete Smiljane in strica Zorana, mi bodo poleg opravljenega dela ostale drag spomin.

V fazi zbiranja dokumentov sem pripravila tudi slikovni material izbranih eksponatov, za katere so bili načrti npr. pohištva ali keramike namensko pripravljene ali so v lasti naših sorodnikov (Anice Jančigaj, Mihe Kerina, takrat še Smiljane Didek in babice Ide Didek). Miha Kerin, univ. dipl. ing. arch., mi je posredoval slike njihovih eksponatov pohištva, ki jih je tudi sam poslikal.

Utemeljitev k Prešernovi nagradi, ki jo je akademski slikar Zoran Didek dobil leta 1975 za življenjsko delo in razstavo leta 1974, ki jo je podal upravni odbor Prešernovega sklada, še najbolj celovito opisuje področja njegovega delovanja in pomen njegovega dela.

V seminarski nalogi sem predstavila naslednja področja oblikovanja Zorana Didka:

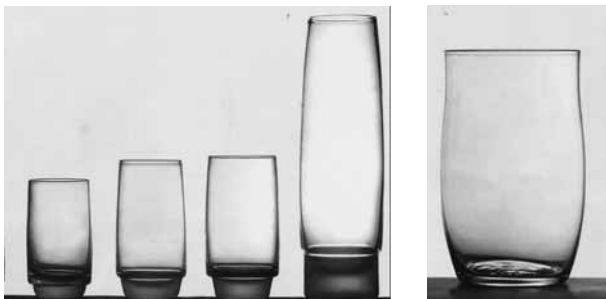
- oblikovanje v arhitekturi,
- oblikovanje pohištva,
- oblikovanje stekla,
- oblikovanje keramike,
- oblikovanje nakita.

Začetki oblikovanja v arhitekturi segajo v leto 1945, ko se je z bratom, mojim dedkom Josipom Didkom, dipl. ing. gradb., udeležil obnove porušenih domačij na Kozjanskem. Med oblikovanje v arhitekturi lahko štejemo tudi prostorske zasnove spomenikov NOB, ki jih je postavljala z različnimi kiparji v različnih krajih Slovenije. V letu 1953 je opremil hidrocentrale v Medvodah, Vuzevici in na Mariborskem otoku. Ka-

Psiha z ogledalom - izdelal jo je mizarski mojster France Kerin

foto Miha Kerin

Kozarci

iz letaka ob razstavi

sneje, leta 1956, je opremljal tovarne, projektiral barvne kompozicije in notranjo opremo v tovarnah v Železnikih, Črnomlju, Novem mestu, v Tovarni močnih krmil v Ljubljani, v TOPS-u, v Osnovni šoli Šiška ter tovarni Melamin v Kočevju. Leta 1961 je izdelal tudi idejni načrt za notranjo ureditev takrat novega obrata tovarne Lek. Eno izmed njegovih najodmevnejših del na tem področju je bilo leta 1961, ko sta skupaj z bratom Josipom Didkom projektirala zunanjo fasado in celotno notranjo opremo takratne smeri Tekstilna tehnologija Fakultete za naravoslovje in tehnologijo na Snežniški ulici, danes Oddelka za tekstilstvo Naravoslovnotehniške fakultete. Stavba je vpeta med Aškerčevo in Jamovo cesto v Ljubljani, na južnem delu meji na ostanke rimskega zidu.

Leta 1964 je z bratom Josipom, projektantom ljubljanskega letališča na Brniku, sodeloval pri načrtih za opremo osrednjih prostorov za potnike v letališkem poslopju.

Oblikovanje pohištva zajema oblikovanje stanovalskega pohištva in pohištva za javne objekte. Zoran Didek se je s tem ukvarjal že kot zelo mlad umetnik.

Ogrlica, risba po originalu Irena Didek Pregl

Za tisti čas je bilo njegovo pohištvo nedvomno zelo napredno. Izdelal ga je njegov bratranec France Kerin, ki je imel mizarstvo v Celju. Pohištvo je bilo večkrat razstavljeno in nagrajeno.

V seminarski nalogi sem podrobneje predstavila dve opremi, in sicer opremo za dnevno sobo družine Anice in Mirka Jančigaja, izdelano leta 1939, in opremo spalnice družine Mirce in Lojzeta Kerina, izdelane v letu 1940. Predstavila sem tudi dva eksponata, ki sta bila izdelana leta 1957 in bila v lasti Smiljane Didek: sedežno klop in dvostranske omare.

K oblikovanju pohištva v javnih objektih sodi oprema laboratorijev Oddelka za tekstilstvo Naravoslovnotehniške fakultete, ki je bila vsa izdelana po meri za posebne namene. V slikarjevi zapuščini so ohranjene originalne skice modelov za delovne pulte, stole in mize.

Na področju **oblikovanja stekla** sega sodelovanje Zorana Didka s steklaro Hrastnik v leto 1956. Kot rezultat skupnega snovanja so po njegovih načrtih nastale serije kozarcev različnih oblik in velikosti, vaze in lestenci. Izdelki so dobili nagrado na razstavi v Beogradu in pohvalo v Zagrebu (1961). Poleg prozornega stekla so značilne serije kozarcev iz zeleno obarvanega stekla, stekla vijolične barve, kombinacije zeleno-prozornih oblik, mlečno belega ter dimno sivega stekla. V seriji je včasih poleg kozarcev tudi steklenica z brušenim zamaškom (vijolični komplet), pri zelenem kompletu pa vrč za vodo. Kozarci so ravnih valjastih oblik, različnih višin, namenjeni za različne vrste pijač. Kozarci za sekt in vino imajo podstavke. Predmeti skledastih oblik za različne vsebine so iz mlečno belega oz. dvobarvnega stekla.

Oblikovanje keramike: Oblikovanje glinenih izdelkov je Zorana Didka privlačilo že od samih začetkov ustvarjanja. Posebno se je navduševal nad lončarjem Vinkom Venetom v rodnem Podbočju. Nagoval ga je, naj se poleg ustaljenih klasičnih oblik loti še česa modernejšega. V teh prizadevanjih je zasnoval nekaj zanimivih lončenih predmetov, predvsem vrče, posode s pokrovi ali brez njih in senčnike za svetila različnih oblik. V sodelovanju s tovarno keramičnih izdelkov v Libojah so bili izdelani keramični vrčki. V umetnikovi zapuščini je ohranjenih kar nekaj skic. Vsi načrti za keramiko so skrbno izdelani in natančno izrisani z vsemi potrebnimi merami.

Zoran Didek se je ukvarjal tudi z **oblikovanjem nakita**. Leta 1958 oblikoval izdelke za Zlatarno Celje. Iz zasebne zbirke babice Ide Didek sem v seminarski nalogi izpostavila zlati obesek.

Menim, da sem v sklopu maturitetne seminarske naloge podrobneje predstavila gradivo, ki je bilo zbrano skoraj izključno v krogu umetnikove družine in ožjega sorodstva, in s tem vsaj nekoliko osvetlila tista področja delovanja akademskega slikarja Zorana Didka, ki ob slikarskih razstavah do sedaj niso bila predstavljena. ■

Nina Brumec

Enkrat sredi junija ... na malem maratonu med Dansko in Švedsko ...

Moje osnovno sporočilo: sporočam vam, da je most med Dansko in Švedsko trden!

Čezenj se nas je v trominutnih razmakih zapodilo čez 8000 ljudi. Med vsemi tisoči tudi 13 Slovencev. Večini Slovencev je bil glavni cilj polmaratona "Broloppet 2006" doživetje. Moj naslednji je bil, da pridem do konca brez hoje in da morda ponovim rezultat z Ljubljanskega maratona. Na štart na mostu med Dansko in Švedsko so nas nekatere pripeljali iz Kopenhagna in druge iz švedskega Malmoja. Moja dansko-švedsko-danska zgodba gre približno takole:

S prijateljico Barbaro sva v Bela Center – veliko športno središče v Kopenhagnu – prispeli, še preden je bil uradni čas za prevzem štartnih števil. "Od kod ste? Iz Slovenije? Long way, long way ..." Po prevzemu števil sva se usedli v senčko pred center in opazovali ostale tekače. Čas sva si krajšali s tem, da sva ugibali, od kod kdo prihaja. Ob pogledih v nebo sva se nato spraševali, kako naj se oblečeva. Pas z bidončki in telefonom zaradi logističnih povezav sploh ni bil vprašanje. Ker mi energijski geli nekako smrdijo, sem v predalčke zatlačila vitergine. Bolj se je bližala ura odhoda avtobusov, daljša je bila vrsta pred stranišči. A tu vsi tečejo?

Na štartu počakam Barbaro in ostale. Izvedemo skupinsko ogrevanje, malce počekamo in 3, 2, 1, pok! Postavimo se v gnečo. Prav na glas zapojemo: "Slovenija, od kod lepote tvoje ..." Ostali tekači so naredili kar kak korak nazaj. Ne vem, ali zaradi naše glasnosti ali "uglašenosti".

V enem od paketkov se tudi mi zapodimo skozi štart. Jaz sem se že prej odpovedala ponujeni družbi. Imela sem občutek, da bom v svojem "zen" tempu lažje prišla do cilja. Ostali Slovenci začnejo, kot da jim gori za petami, mene tokrat ne zagrabi začetna mrzlica. S svojim tempom sem šla po črti med odstavnim in voznim pasom. Izpred oči sem ga spustila le, ko sem se umikala kakemu tekaču, ki se je postavil predme, ali ko sem opazovala okolico okrog sebe. Veličastno! Vse tiste jadrnice, jahte, barkače in širno morje okrog nas ... LEPO!!! Sonce pa žge!

Iz letala je bil most videti čisto majhen in tista konstrukcija na sredini (na približno 4,5 km) prav nikakršna. Potem pa te sredine ni in ni hotelo biti! Zanimivo mi je bilo, da je ogromno ljudi že pri treh, štirih kilometrih hodilo. Res so bili uvidevni in so hodili ob strani. Tudi kasneje je ogromno ljudi hodilo. Prav neverjetno se mi je zdelo. Verjetno so želeli izkoristiti možnost, da gredo čez most peš.

Prva voda na sredini mostu. Sonce! Pri osmih kilometrih se mi je kljub lepemu pogledu na Švedsko obalo začel most že kar vleči ... "Pojdi zdaj hitro tu čez, morda bo v deželi Pike Nogavičke kaj bolje!" sem si prigovarjala. Vmes smo prečkali mejo in pri desetih kilometrih sem se spraševala, ali naj grabim vodo iz bidona ali naj še malce potrpi? Za ovinkom so se sklanjali nad mladenko, ki je padla v nezavest! Ops! Pij, ženska! Voda pred mano pri enajstem kilometru je bila več kot nuja! Sonce je nažigalo, da se je kar cedilo z mene.

Trasa je šla mimo izredno zanimivih hišk (Piki ni bilo težko najti vile Čire-Čara!). Stanovalci so se sicer postavili na cesto, a spodbudnih besed je bilo prav malo! Tudi vse tiste muzike, ki so jo napovedovali v perspektivah, ni bilo. Ali sem bila prepozna, preveč odklopljena v svoj svet ali pa je res sploh ni bilo. Vsake toliko je kdo nastavil tuš za zalivanje vrta, ki je bil prav blagodejen. PAAAŠEEEE! Le predolgo nisi smel stati spodaj, da ni v supergah delalo CMOK!

Pri 15 kilometrih sem ugotovila, da je čas za kak dodatek. Na stojnicah nisem razen tekočin opazila ničesar, zato sem povlekla tableto vitergina iz pasu in si jo zatlačila v usta. Podajalci vode so se mi zdeli kar malce prepočasni, ko so iz lavorjev zajemali tekočino v kozarčke. Sonce pa kar žge!

Tam nekje pri 16 kilometrih se mi odveže superga. Nič takega, kajne! Umaknem se s poti in se sklonim, da ulovim vezalko na pravo mesto. Upsss! Kaj pa tale hrsssk??? Zagrabi me v križu, da sem čisto prelomljena. Stisnem zobe. Daj no, sestavi se! Korak, dva, tri ... poskusim teči. Šlo bo! Prilepim se nekemu za hrbet in mu sledim.

Še nekaj ovinkov in zaslišim glas iz zvočnika. Je to ena od "muzičkih postaj" ali že stadion? Ja, bil je stadion, ampak prej je bilo treba še za kaka dva kilometra okrog. Prihod na stadion pa – prav zanimiv občutek! Nekateri so mi rekli, da so se jim kar zarosile oči! Mi je tistih sto metrov čisto prehitro minilo ... Pogled na mojo uro (na datum!) je bil navdušujoč! Na prst za skoraj 10 minut bolje kot na Ljubljanskem maratonu. Zdaj

ko sem preverila rezultate, vidim, da jih je bilo le osem, ampak HURA! Prav ponosno sem se sprehodila naprej.

Pa pod tuš, po vodo, banane, kolajno. Oddati čip. Kot dogovorjeno sem na sredini stadiona poiskala ostale Slovence. V tistem svojem "odklop" stanju sploh nisem opazila, da bi koga prehitela. Čestitke, stiski rok, objemi ... zadovoljnih zmagovalcev.

Kakor se mi je v pravljici Andersenovi deželi zdelo, da tale organizacija teka res "klapa", me je pogled na zelenico pred stadionom opomnil, da smo v deželi Pike Nogavičke! Vse vrečke z našimi oblačili so bile razložene po travi na "Izvoli, prosim!" Pa najdi svoje! Tole res ni bilo najbolje. Tudi iz stadiona so nas nekateri uslužbenci organizatorjev prav arogantno podili. Nismo bili edini in tisti, ki bi si želeli biti izjema! Tudi kako zabavo smo pogrešali.

Ob pol osmih zvečer smo pričakali avtobus za Bela Center in se tokrat prepeljali čez MOST! Še zadnji

stiski rok in končala se je zgodba, ki bi ji bil lahko naslov: od Prešerna preko Andersena do Astrid Lindgren in nazaj (op. večina slovenskih udeležencev se je spoznala na "Prešercu" po teku trojk.)

Z Barbaro sva odšli v Tivoli s kolajno za vratom. Ogledali sva si lutkovno predstavo – zloženko Andersenovih pravljic. In veste, kaj se verjetno ne zgodi vsakomur? Da ti ob izboljšanju rezultata priredijo pravi ognjemet! No, potem ko sva ob odhodu iz tega parka ugotovili, da nama tudi vstopnine niso zaračunali, sva se spraševali, ali le sanjava ali je to zaradi kolajn za vratom?

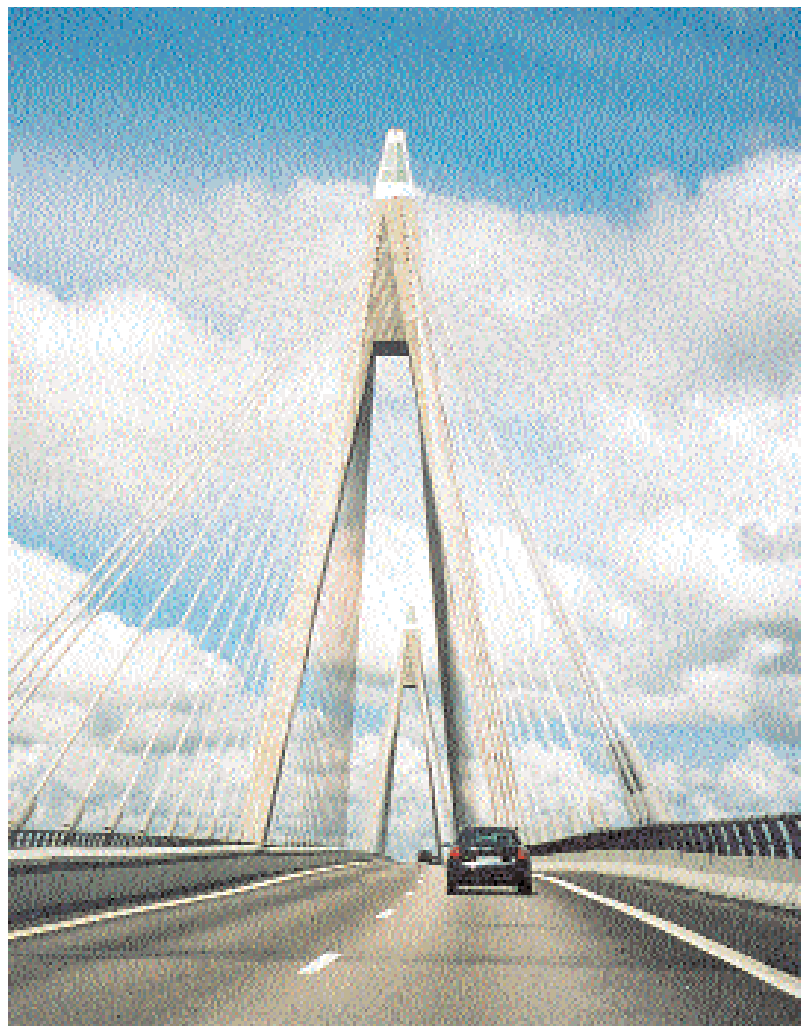
Bilo je fino in še bi šla – tudi tako daleč! škoda, da so za tek čez ta most napovedali, da je bil letos zadnjič ... Domov sem prišla rahlo opečena, z manjšim žuljem, a izredno zadovoljna s tekom – mojim tretjim končanim polmaratonom! ■

Alja Pregl

Alja Pregl in Barbara Ivačič na polmaratonu oktobra 2006 v Amsterdamu

foto Živa Jakšič

Harfe na mostu Danska – Švedska

foto Alenka Kerin

Danielu Bellu - Slovencu iz Arizone - v spomin

Daniel Bell, nezakonski sin moje sestrične Ane Banič, je eden tistih Američanov, katerih življenjske zgodbe nas še vedno osupnejo in po svoje bogatijo. Čeprav ni znal niti besedice slovensko, je bil Dan Bell velik in zelo zaveden Slovenec. Rojen je bil 17. julija 1940, nakar so ga lepo toplo oblečenega in zavitega položili na prag sirotišnice sv. Vincenca v Chicagu, ga s solznimi očmi pustili tam na milost in nemilost dobrih ljudi in šli svojo pot.

Našla sta se dva dobra človeka, Dan in Inez Bell, ki sta postala Danielova krušna starša. Daniel, ki so mu ime skrajšali v Dan, je odraščal v prepričanju, da živi pri pravih starših. O tem, kako je prišel k Bellovim in

Daniel Bell in žena Elaine

foto neznan fotograf

da je pravzaprav najdenček, mu ni nihče črnil niti besedice. Še manj mu je kdo povedal, da je njegovo rojstno ime George Henry Banich in da sta imeni njegovih staršev skupaj z njegovim v zapečateni kuverti deponirani v bančnem trezorju.

A prišel je dan odkritja. Leta 1971, celih 31 let po rojstvu, je izvedel – povsem slučajno – da je posvojenec. Takrat je poslovno potoval na Nizozemsko, za kar je potreboval potni list. Za izdajo potnega lista je potreboval krstni list, ki ga je tudi dobil in z njim podatke o svojih pravih starših. To je bil zanj pravi šok. Naslednjih 22 let je zbiral podatke o svojih starših. Šele leta 1996 je imel zbrane vse podatke o materi Ani Banič in očetu Henriku Tavčarju.

Oba sta otroka slovenskih staršev. Anin oče je Frank Banič, mati Terezija šinkovec, starša Henrika pa sta Gasper Tavčar s Križne gore pri škofji Loki in Franciška Knific. Leta 1993 je Dan obiskal grob svoje matere, ki je umrla leta 1981 za srčnim infarktom, stara 60 let. Ana se je leta 1947 poročila s Pavlom Springerjem, a ni imela več otrok. Njen nesojeni ženin Henrik Tavčar se je tudi poročil in imel dva otroka – Danielovo polsestro in polbrata – ki ju je Daniel po seznanjenju obiskoval.

Dan se je leta 1960 srečno poročil z Elaine Paulo Rhody, imel dve hčeri in sina, pet vnukov in eno pravnukinjo. O njem je v Trtah 10 pisal tudi naš Marko.

Junija 2005 sta bila z ženo Elaine na daljšem potovanju po Evropi, od tega teden dni na obisku pri nas v Ljubljani. Nad Slovenijo sta bila silno navdušena. Nameravala sta priti na trgatve 2006; Dan je želel pripeljati s seboj še sina, ki je tudi Daniel, ampak prehitela ga je smrt. 26. maja 2006 ga je zadela srčna kap. In to ravno pri delu, ki ga je opravljal prostovoljno in brezplačno; na cesti, kjer sta dve ženski obtičali s pokvarjenim motorjem, jima je menjaval pokvarjeno kolo.

Verjeti nismo mogli; tak močan in zdrav človek, še ne 66 let star ... Prinesel nam je veliko tiste ameriške energije, ki nam je včasih težko razumljiva, a smo mu zanjo hvaležni. Spomin nanj naj ostane tudi v Trtah. ■

Janez Banič

Prosti čas

Moj prosti čas je takrat, kadar sam odločam, kaj lahko in kdaj delam.

Med proste čase upoštevam: športe, šolske stvari, računalnik in predvsem televizijo.

Včasih smo igrali nogomet doma, na travi. še vedno ga igramo, vendar ne tako pogosto in z veliko igralci.

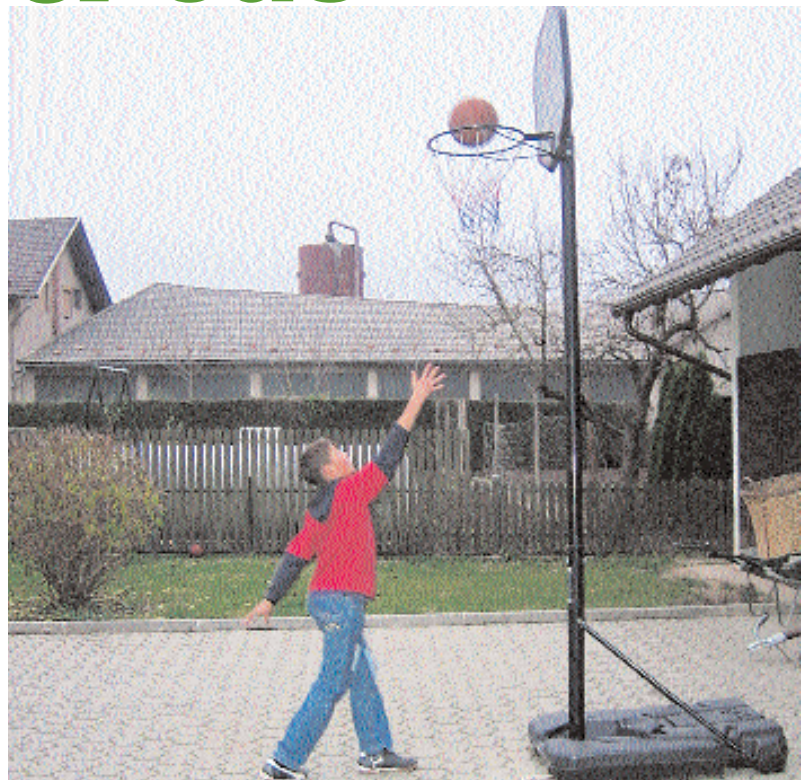
Treniral sem nogomet v Krškem, ampak starši pravijo, da je na prvem mestu šola. Zato sem se tudi izpisal. Seveda pridejo tudi gosti. Ven na igralnice. Če so športniki, potem igramo nogomet ali košarko.

Ne smem pozabiti na minimoto. Male velikosti je motor, njegova hitrost je 50 km na uro.

Pred dvema mesecema sem kupil košarkaški koš. Kupil sem ga, ker sem rajši začel igrati košarko.

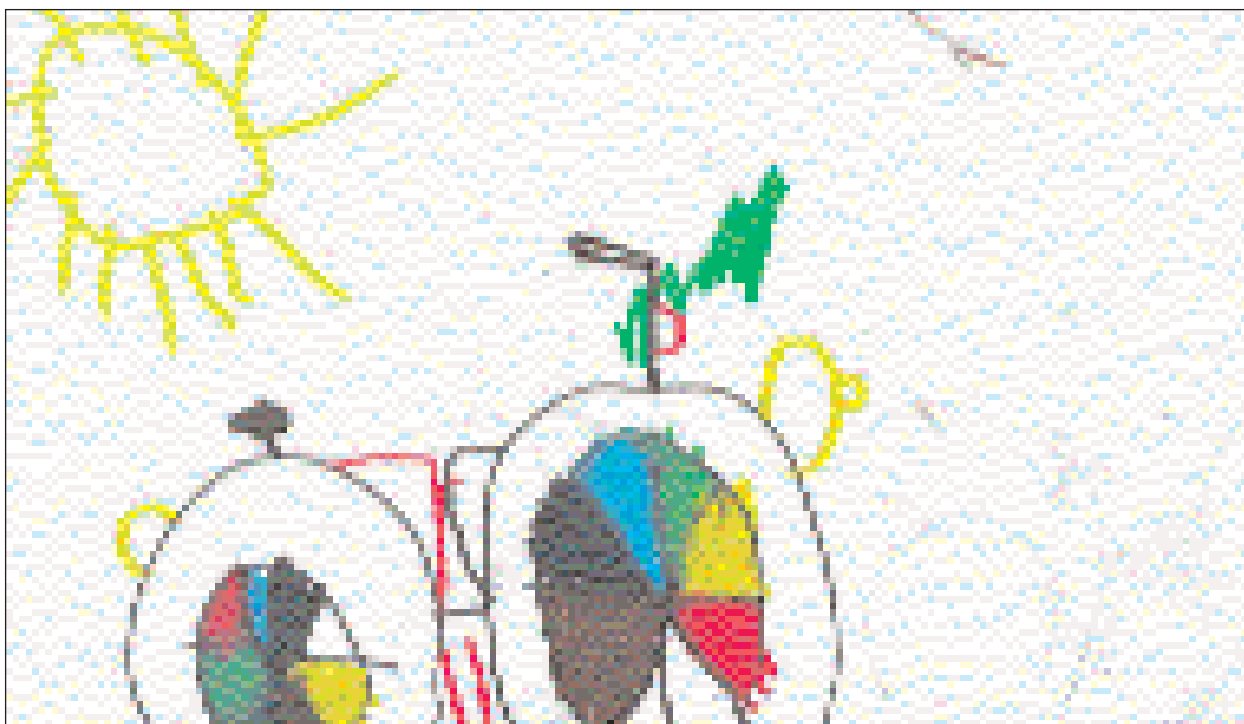
Po mojem prosti čas ni: šolski pouk, pomivanje posod v kuhinji oz. razna dela.

Podbočje, nov. 2006, Klemen Kerin

Klemen pod košem

foto Marjan Dornik

Mamino kolo

Gašper Cerkovnik, pet let

Snežinke in zvezdice za jelko

Ker se bližajo novoletni prazniki, se bomo tokrat lotili izdelave okrasnih snežink in zvezdic za novoletno jelko. Papirnati modelčki za peko se bodo s pomočjo lepila in spretnih rok spremenili v različne okraske.

Za posamezno zvezdico potrebujemo 4 modelčke. Najprej dva modelčka kar se da zravnamo, nato pa na sredino vsakega nalepimo po en nezravn modelček. V naslednjem koraku bomo nezravnane modelčke oblikovali v zvezdice. Nadaljujemo z lepjenjem in po dva in dva modelčka zlepimo skupaj, tako da zlepimo hrbte zravnanih modelčkov. Naš okraske z zvezdico je tako končan, potrebujemo le še sukanec in šivanko, da na okraske pritrdimo vrstico, in okraske lahko obesimo na jelko. Okrasne zvezdice lahko popestrimo z luknjicami v papirju. Če želimo tako okrašene okraske, moramo z luknjačem narediti luknjice, preden začnemo lepiti modelčke skupaj.

Drugi okraske, ki se jih bomo lotili, so snežinke. Za posamezen okraske potrebujemo 8 modelčkov. Vsak modelček dvakrat prepognemo čez sredino.

štiri modelčke sestavimo v šopek, tako da se prepletajo in da je šopek od strani videti kot razprta pahljaca.

Naš šopek spodaj spnemo s spenjačem za papir. Iz preostalih štirih modelčkov naredimo prav tak šopek. Oba šopka sestavimo skupaj s spodnjim

delom in ju spnemo s spenjačem. Papir na robu šopka obračamo navzven in nadaljujemo do sredine šopka, tako da se snežinka razpre in se zakrijejo sponke na sredini. Naša snežinka je že gotova, potrebuje le še vrstico.

Naj nam okraske na jelki pričarajo veselo praznično vzdušje. ■

Daša Kerin Cerkovnik

Za izdelavo okraskev potrebujemo:

*papirnate modelčke,
lepilo za papir,
spenjač,
luknjač ter
sukanec in šivanko.*

foto Daša Kerin Cerkovnik

Gremo v Podboooooočjeeeeeee!

In smo šli.

Sobota zjutraj, tam nekje v zgodnjih osemdesetih. Skoraj pravilo je bilo, da smo se čez vikend odpravili do naših najljubših sorodnikov, edinega brataranca in sestrične in tete in strica in blizu starim staršem. Iz mesta na deželo. Že pot do tja je bila pravo doživetje in za mulca, kakršna sva bila z Juretom, izziv. Sva si zapomnila vse vasi in mesta, kako si sledijo iz Ljubljane do Podbočja: Lavrica, škofljica... šmarje Sap, Grosuplje, Trebnje. "Juhu, na pol poti smo že!" Mogoče smo se tu ustavili za lulat, mogoče šele na Otočcu, ampak skoraj vedno smo se. Karteljevski klanec je bila prelomnica in priložnost, da smo prehiteli počasne tovarnjake. Kako hecno, danes je tam avtocesta. In druga prelomnica; odcep za Krško, desno, še malo, čisto malo... Podboooooočjeeeeeee!

In veselje za vse nas. Objemi in navdušenje s staro mamo Vido in vsemi ostalimi. Načrti za potepe z Urošem. Vedno je bilo toliko za videti, uspičiti, pa tudi koristni smo bili – kdaj pa kdaj. Mami je verjetno kaj pomagala, oči pa je kakšno rekel z Jožkotom. Pa saj tega niti ne vem natančno. Bistveni so bili naši mladinski projekti.

Ko sem bila še čisto majhna, me kaj dosti drugega kot živali na kmetiji še ni zanimalo. Me je pa zato to zanimalo v toliko večji meri. Preštete sem imela vse kokošič še preden sem osvojila štetje, pa sem vsaj naštel vse vrste živali, ki so se zadrževale na Kerinovem dvorišču in v stalah. Daleč najbolj zanimiva je bila molža krave Sivke, pa tudi hranjenja prašičkov in kidanja svinjaka nisem nikoli zamudila. Če so bili pri hiši piščančki, je bil to pravi praznik zame. Kako mehki so bili! In kako majceni in lepi in topli pod lučko. Vedno so me navduševali mladički. Kakšni pasji mladički so se pri hiši sicer redko zgodili, ker je bil kuža vedno moškega spola. So se pa kotili telčki. To je bilo nekaj! Hodila sem gledat v štalo tiste velike oči in šibke noge, tako mlad, nekaj dni star telček, pa že večji od mene. Čudo narave. Nikoli nisem smela biti zraven, ko se je porajalo tele ali ko so klali prašiča. To je bila prepovedana cona. Tabu. To ni za majhne otroke. Zdi se mi, da so Urošu že dovolili, meni pa še ne. Ampak slišati je pa bilo, slišati, kako bodoče klobase in šunke kričijo v prošnjem usmiljenju. Tako da prizanešeno nam ni bilo. Niti najmlajšim.

Ko smo malo zrastle, smo na povodec privezali Runota, nemskega ovčarja, in smo šli. Hodili smo po gozdu in jasad in prečkali potočke, delali dolge izlete in bili tako zelo ponosni, ker smo sami. Uroš in Jure sta si me večkrat privoščila, ker sem vendarle tri leta mlajša in je bilo ustrahovanje zanju verjetno znak moči in hkrati ponosa. Vedno sta mi namreč grozila, ko se je nad nami pojavila kanja, (morda pa je res bil kragulj, kaj vem -

danes so redki). "Kragulj je prišel pote!" Kakorkoli že, ogromna ptica, z dobrim metrom razpona čez krila, bi me zlahka odnesla. Kako da ne: Seveda, take male punčare, kot sem jaz, so ravno pravšnje za malico. Verjela sem in se zato držala bližje fantoma, vendar pa kljub grožnjam nikoli nisem ostajala doma. Vedno sem šla z njima, ker sem se kljub vsemu počutila varno in verjetno sta mi dajala občutek, da bi me celo pred kraguljem ubranila, pa še Runo bi pomagal, če bi šlo zares.

Vedno so me fanta in Jerneja sprejeli v igro, nikoli me – kljub razliki v letih – niso puščali na strani. Na čakanju. Organizacija je bila popolna in tudi zame se je vedno našla primerna vloga. Včasih smo prirejali koncerte in lutkovne predstave, ker pozimi pred hišo ni bilo več dela kot izdelati sneženega moža. Poletja so bila prijaznejša, hodili smo se na Krko na Loko kopat, vodili psa na sprehod, izdelovali hodulje in se z njimi naučili hoditi. Ker sem bila majhna in lahka, sem bila tudi odličen tovor za prevažanje v samokolnici čez luknje in krtine, da je bolela rita in hrbet, pa vendar je bilo preveč

Maruša, Jure, Uroš in Jerneja ob pohodu v gozd

foto Božo Sotler

zabavno, da bi rekla ne. Stara mama nam je včasih stisnila v žep nekaj kovancev in smo šli po sladoleđ, tistega na kepice, ki se je pripeljal iz Kostanjevice. še danes lahko podoživim v ustih tisti okus. Ob nedeljah so bili včasih v gostilni za malico vampi in radi smo jih imeli, v nasprotju z večino zemljanov. Že kot mulci smo jih z veseljem žvečili in namakali kruh v omako.

Kosilo je bilo ob uri in vedno smo počakali starega ata Pepija, ki je še nekaj pobrkjal po štali in se nam zadržano pridružil. Ja, tak je bil. Zelo nas je imel rad, vnuke, vendar nam je to komaj kdaj pokazal. Red mora biti in vsak ima svojo vlogo. Njegova je bila direktorska. Tako sem ga dojemala. Spomnim se ga, ko je rad sedel na zaboju za drva, pozimi mi je prijel dlani v svoje in pihal toplo sapo v drobne ročice. Pravil mi je Mojčka, ker sem imela punčko po tem imenu, pa me je rad jezil, da sem se upiralaČ »Nisem Mojčka, Maruša sem!« In si mislila, kako si človek ne more zapomniti mojega imena. Tako da se je vendarle znal tudi pošaliti. Stara mama je bila vedno do grla zaposlena, vendar nas je vedno rada pocrkljala. Nikoli nam ni prav ničesar manjkalo in zato sva z Juretom tako rada hodila v Podbočje. In če so zadovoljni otroci, so tudi starši.

Ko mi je moja mama Vidka zadnjič po dolgem času pokazala tole fotografijo, ki je priložena, so se skozi misli zapeljali vsi otroški podboški spomini. Hecno,

kako je Jerneja ponosno stopila za svojega malega bratca Uroša, ki je ob boku svojemu vrstniku Juretu, ta pa mene, malo sestrico, pokroviteljsko grabi za rokice. In nekako tako je vedno bilo. Držali smo skupaj, ne spomnim se, da bi se kdaj prepirali. še kot najstnica sem hodila tja na počitnice, včasih kaj pomagala ali pa le dolge ure klepetala z bratrancem in pazila na spuščene pujske, ko je kidal svinjak. Kot da se čas premika, dogodki pa ostajajo.

Danes smo vsi tej mali bratrance in sestrične veliki, pomoženi in poženjeni, pa se imamo še vedno enako radi. Le da so kurnike, štale in svinjake zamenjale garaže in nova hiša, čiščenje hlevov in molžo je pri Kerinih nadomestilo gostilniško delo...

Te dni čakam na svojega prvega potomca in razmišljam, kam ga bom peljala, ko mu bom želela pokazati, da krava ni vijolična, da pujski ne znajo govoriti in se v resnici radi namakajo v blatu, da piščančki, mali, rumeni, zrastejo v nič kaj simpatične kokoši. Da mleko ne zraste v tetrapaku, ampak se pomolze kravo. Kravo Sivko, ne kravo Milkko. Koliko lepega sem doživela v Podbočju in koliko sem se tam naučila... O tem bom lahko pripovedovala svojim otrokom, tako doživeto in ob fotografijah, ki krasijo stare albume, da mi bodo gotovo želeli verjeti.

Maruša Sotler Wedam, 4. 12. 2006

Na koncertu Lipa zelenela je in potem

Kot že tolikokrat doslej smo bili tudi letos na koncertu Lipa zelenela je. Koncert je bil tradicionalno v Slovenski filharmoniji v soboto, 21. oktobra, ob 20. uri. Spored mi je bil zelo všeč, pesmi so meni znano zvenele in sem zato zelo uživala. Na koncertu so podelili tudi Gallusove značke pevkam in pevcem za dolgoletno (5-, 15- in 25-letno) sodelovanje v zborih. Jože Humer je program povezoval z ugankami, v katerih je namigoval na posamezne osebnosti, povezane z zborom, kot so dirigenti, pevke in pevci, med katerimi je bila ena namenjena tudi predsedniku zbora Andreju Kerinu. Andrej je v krstni izvedbi zapel tudi solo priredbe Janeza Močnika, sicer znane Kernjakove pesmi Mojcej, oh, Mojcej.

Na trenutke sem bila ganjena. Namreč petje in druženje je tisto, kar nas povezuje. Mislim nas,

sorodnike, žlahto, prijatelje. Ne moremo vsi peti v zborih, ker to pač ne gre. Lahko pa uživamo, če gremo na koncert in vsaj poslušamo. Meni se takoj »odvije film« skozi otroštvo in mladost, ko se spomnim na petje svojega očeta in njegovih bratov, bratrancev, prijateljev. »To smo ga žingali,« je večkrat rekel moj oče. Potem pa takoj dodal, da so naslednje jutro vseeno vstali ob treh in šli kosit. Tak žur so imeli, drugačnega kot mi danes.

Ampak mi danes tudi ne gremo po koncertu takoj spat. Majda Cuzak mi je prišepnila, da ima v avtu pol pehtranove potice, če jo želim. Seveda jo! Če imaš ti potico, pa imam jaz doma cviček, gremo kar k nam, da še kakšno rečemo. Pri nas je tudi vedno kaj v hladilniku ... Takole smo prijetno zaključili večer, na koncu s pečnim kostanjem, ki so ga mi-mogrede kupili ta mladi Kerini.

Spet smo dokazali, da smo pravi. Ni treba veliko, če je dobra volja, »malo prattice, mal' solatice, ljub'ca moja, pojdl' z menoj«. ■

Vidka Sotler

V Trtah št. 43 nam je spet nekajkrat zagodel tiskarski škrt zato sporočamo, da je dovolil objavo faksimila podpisa v članku Janeza Baniča Arhiv Republike Slovenije in ne nadškofijski arhiv. Napačna sta bila tudi podpisa pod fotografijo Antona Jarkoviča in Anice Jančigaj, kjer je bil Anton poimenovan Jože in pod skupinsko, kjer je pravi avtor Miha Kerin. Bralcem in avtorjem se opravičujemo.

Uredniški odbor Trt

Križanka

ALI JIH POZNATE?

			IZH JE JAPONSKA OBLIKA BUJEDINA FROK KRŠČAN- ŠKE ŽARNA NIŠT PRP BAHJA ZA BETU- ŠERANJE PRONOR- ŠKO MESTO HODI ŠL P-OLETNI (SAG O) FIKTIVN GALE	KRELATO METJE ANDEL (STAR.) TRESTER OČESNI DA ZARUN VOGLJE TRAMU LESEHA NA PRAVA ZA PRAVNE ŽETA TOU ETUJE AVIET JE SPISŠE ILE DUKH ANTON DHOGLICE GURHALA ŠKRPALU PO VELIKOSTI DRUGA EVR (SŠKA DREVA HELOANJE DELAVO- ŠKI P-O- NOSTAN (ANIL)			
ANEL TRAMAJE ŠL NED DOKAJ PO NOSTAN TRAVESHA RAGLEHA I ANOSTNE ČVETI GLEDO PESHOR ENIEA P RAGŠEN (KRIJEL) ŠLH ILITONJA JE ILA OH HODJA IŠH TRAL GRAVŠOŠ- VALJA AŠEHOŠA IDA PESHU JANŠTAN	TONJA NOVREŠHA PLAGŠOŠHA DA OŠARŠE HASTRE UŠH JENE GOLEHŠE ŠROŠTA UNILJE HANICHJA LEŠJA OŠTRES IŠVROŠTE DIL KOVŠE TRAVHAT ŠVET HANŠOŠU HURE ŠLAVŠEŠE DONAŠE ŠUŠHO RAGEVHA GRŠE ŠOŠ VOLNE HASTJA ŠH ČANŠAN- ŠEV HLANŠOŠ TUJA ŠEVŠEŠHA VŠTA	KRIJEDVA HEDŠA UNIKŠ- HANŠER ROKŠE ŠEŠAN LUKŠTELJ UNIKŠOŠH RAGPADA NIEVŠLEŠ HONŠHON PROŠEŠOV STAVŠENŠA (LUNŠK) URADNIK HAN POGŠLA- HŠTANJ ŠEROV GLAŠ SPISŠE DUKH KE ŠTRAGE OH DAVE ŠETVE HONTANT TU HONŠAN (JANŠOŠ) ŽETU ŠA IŠH KRIŠH POLŠEŠHON POLŠEŠHON POLŠEŠHON POKŠA DŠENŠELJ NŠVA ANŠ FILM ŠEŠALEŠ (JANŠEŠ) LUŠAJ HLANŠAR ŠONŠATA RANŠOŠ ŠONŠHETE HANŠ HOPAR (ANŠOŠ) ŠEŠT ŠOTLAR ŠELO ŠARŠELO UNIKŠTAN ŠOPŠEŠHON	URŠA KE NETRO NIŠE LESAGŠTA HRAVA (HAR.) DOKOVŠHA ŠANŠOVŠEŠ NIŠEŠE PEŠHA ŠERŠHON ŠHONŠA (HRIJEL) VŠEŠEŠ GORŠA IŠVALJA MATJADA IŠLEŠOŠV ŠEŠOŠ TEHŠENŠA ŠEŠAN ŠEŠVALŠEŠ ŠTRAJ (HRIJEL) ŠILŠKE TEHŠAŠE (HARŠEŠOŠ) ČANŠHA HEDŠEŠE HRELATEŠ ŠEŠANŠHA HANŠOŠHON PRAVŠHA PODORŠA ŠERŠALEŠ ŠANŠER HANŠ ŠARŠELO UNIKŠTAN ŠOPŠEŠHON	 			

Zadnje novice

Nova knjiga

Andrej in Urška Stritar priznana pisca gorniške literature sta nas spet presenetila z novim gorskim vodnikom Karnijska potepanja. V simpatični mešanici intimnih izkušenj in informativnega vodnika nudita vse za obisk skrivnostnega italijanskega gorstva. 58 tur vas popelje od prijetnih sprehodov do alpinističnih podvigov, od Ojstrnika na vzhodu do doline

Cimoliana na zahodu, od Polinika na severu do Monte Cavalla na jugu. Vodnik bogatijo privlačne fotografije z osebno noto, barvni zemljevidi, ki olajšajo orientacijo, in razčlenjen sistem ocenjevanja težavnosti, ki omogoča izbiro ustrezne ture.

Kaj več lahko odkrijete na spletni strani <http://www.kibuba.com> za okus pa si lahko preberete tudi v Planinskem vestniku ali npr. na strani http://www.planinskivestnik.com/arhiv/2005/05/karnijske_alpe.htm ali pa zanimivo knjigo preprosto naročite ali kupite.

Urški in Andreju za nov pisateljski podvig iskreno čestitamo!

Uredniški odbor trt in Upravni odbor društva Kerini in Stritarji. ■

Po karnijskih poteh

foto Andrej Stritar

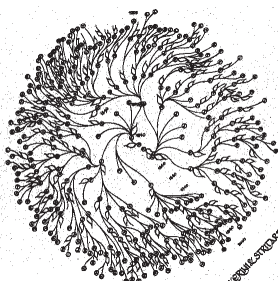
In še nekaj!

Dne 15. novembra 2006 ie minister dr. Virant podelil priznanje za dobro prakso Upravi RS za jedrsko varnost za projekt INTRANETNI PORTAL infoURSVJ na 6. redni konferenci Dobre prakse v slovenski javni upravi na Brdu pri Kranju. Ministrstvo za javno upravo je julija 2006 objavilo javni poziv za zbiranje prispevkov za omenjeno konferenco. Prijavljenih je bilo 11. projektov izbrani pa štirje najboljši. Omenjeni projekt je tekel pod vodstvom dr. Andreja Stritarja.

Andreju in sodelavcem iskreno čestitamo tudi Kerini in Stritarji.

**Društvo
& Kerini
Stritarji**

ISSN 1318-895x

Izdalo Društvo Kerini & Stritarji, Ljubljana, Rožna dolina, cesta IX/26

TRTE, triinštirideseta številka, Ljubljana, oktober 2006

<http://genealogy.ijp.si/trte/>, krsrd2@guest.arnes.si

Uredniški odbor glavni urednik Peter Povh, Janez Banič,

Gregor Cuzak, Irena Didek-Pregl, Mirko Jančigaj, Alenčica Kerin,

Andrej Kerin, Andrej Stritar

Jezikovno korigirala Mojca Stritar Tisk Grif & Pika